

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 640/2014-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. septembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť J. H., zastúpeného advokátkou JUDr. Ivou Pavlíkovou, J. Milca 11, Žilina, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 89/2013 a jeho uzneseniami z 10. apríla 2014 a zo 7. mája 2014, ako aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tost 15/2014 a jeho uznesením z 28. apríla 2014 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tost 18/2014 a jeho uznesením z 15. mája 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. júna 2014 doručená sťažnosť J. H. (ďalej len „sťažovateľ“, v citáciách aj „obvinený“), zastúpeného advokátkou JUDr. Ivou Pavlíkovou, J. Milca 11, Žilina, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „špecializovaný trestný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Tp 89/2013 a jeho uzneseniami z 10. apríla 2014 (ďalej aj „namietané uznesenie o žiadosti o prepustenie z väzby“) a zo 7. mája 2014 (ďalej aj „namietané uznesenie o predĺžení lehoty trvania väzby“), ako aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tost 15/2014 a jeho uznesením z 28. apríla 2014 (ďalej aj „namietané druhostupňové uznesenie o žiadosti o prepustenie z väzby“) a postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tost 18/2014 a jeho uznesením z 15. mája 2014 (ďalej aj „namietané druhostupňové uznesenie o predĺžení lehoty trvania väzby“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je stíhaný za zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, za trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov a trestný čin vraždy v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 k § 219 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestného zákona v znení neskorších predpisov (ďalej len „starý Trestný zákon“) formou účasti podľa § 10 ods. 1 písm. c) starého Trestného zákona za skutky spáchané v rokoch 1999 až 2003. Obvinenie bolo sťažovateľovi vznesené 21. októbra 2013.

Sťažovateľ je stíhaný väzobne, pričom do väzby bol vzatý rozhodnutím sudcu pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu sp. zn. Tp 89/13 z 24. októbra 2013 v spojení s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tost 37/2013 z 25. novembra 2013

z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. Väzba začala plynúť 21. októbra 2013.

Sťažovateľ v rámci prípravného konania doručil Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „špeciálna prokuratúra“) žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu. Svoju žiadosť odôvodnil viacerými skutočnosťami. V prvom rade poukázal na výpovede svedkov, ktoré hodnotí tak, že svedkovia ho buď vôbec nepoznali, alebo nevypovedali a vylúčili jeho účasť v zločineckej skupine. Svedkovia J. B. a I. L. majú dočasne odložené vznesenie obvinenia pre trestné činy, ktoré sú predmetom tohto trestného konania, a svedok J. F. je obvinený najmenej zo štyroch vrážd, *„ktorá skutočnosť výrazne ovplyvňuje jeho ochotu vypovedať aj veci, ktoré priamo nevidel a nepočul“*.

Sťažovateľ sa vyjadruje v sťažnosti aj k svojej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, k výsledku znaleckého dokazovania, ktoré sa týkalo zmiešanej biologickej stopy, a poukazuje na skutočnosť, že *„z výpovedí svedka F. a B., ako aj ostatných výpovedí vykonaných obvineným je zrejmé, že sa zdržiaval v bytoch, ktoré slúžili na bývanie aj R. L. (vykonal občasné nákupy a poriadok), a teda takáto stopa vyznieva v celom kontexte a množstve nájdených zbraní ako výslovne náhodná a rozhodne nie smerodajná“*.

K dôvodom kolúznej väzby sťažovateľ uvádza, že v danom štádiu trestného konania boli všetci relevantní svedkovia už vypočutí a sú väzobne stíhaní. Rovnako vylúčil, že by mohol ovplyvňovať znalcov, keďže vo veci už boli vyhotovené znalecké posudky.

Vo vzťahu k mareniu objasňovania skutočností závažných pre trestné stíhanie sťažovateľ uvádza, že *„už v čase rozhodovania o prvej väzbe sa... priznal, že zničil mobilný telefón, ktorý slúžil nie obvinenému, ale R. L., nie na komunikáciu, ale na dohodnutie stretnutia za účelom osobného rozhovoru s obvineným. Ani tvrdenie svedka J. F. nemôže byť smerodajné. V prospech obvineného J. H. svedčí skutočnosť, že hoci vlastnil garážový box číslo... v B. a tiež chatku v L., v ktorých bolo nájdené väčšie množstvo zbraní, je zrejmé, že nevedel, že tieto zbrane sa tam nachádzajú, nakoľko, pokiaľ by takúto vedomosť mal a*

bol by v priamom spojení so skupinou, resp. vykonával činnosť pre skupinu, logicky by sa týchto zbraní z vlastných nehnuteľností snažil zbaviť, avšak to by mohol urobiť len pri vedomosti, že tam naozaj sú a určite by netrúvil voľný čas so svojimi najbližšími rodinnými príslušníkmi v nehnuteľnosti, pod ktorou boli uložené výbušniny.

Argumentáciu o viacerých rokoch páchania trestnej činnosti vyvracia výpoveď obvineného, ale aj výpoveď svedkov a aj časový sled skutkov zločineckej skupiny, kedy na rozdiel od systematického a sústavného páchania trestných činov zločineckou skupinou obvinený J. H. bol oslovený R. L. iba občasne a navyše nie vždy úspešne, nakoľko nemal vždy zapnutý telefón.“.

Kedže príslušný prokurátor žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu nevyhovel, predložil ju na rozhodnutie špecializovanému trestnému súdu, ktorý ju uznesením sp. zn. Tp 89/2013 z 10. apríla 2014 zamietol. V označenom uznesení špecializovaný trestný súd uviedol, že *«Je potrebné uviesť, že ani žiadosť obvineného o prepustenie z väzby, ani jeho vyjadrenie pred sudcom pre prípravné konanie neprinieslo žiadne nové fakty, žiadne skutočnosti sudcovi pre prípravné konanie ešte neznáme, najmä však obvinený neuviedol nič podstatné v tom smere, čo by bolo spôsobilé už v tomto štádiu trestného stíhania rozptýliť dôvodnosť podozrenia proti obvinenému J. H. alebo by sponchybnilo aspoň dôvodnosť väzby obvineného.*

Na tomto mieste sudca pre prípravné konanie považuje za potrebné uviesť, že zistená existencia hmotnoprávných aj procesnoprávných podmienok väzby bola veľmi podrobne zdôvodnená jednak v uznesení sudcu pre prípravné konanie o vzatí obvinených J. H. a R. R. do väzby (uznesenie z 24. októbra 2013 sp. zn. Tp 89/2013), ale aj v uznesení Najvyššieho súdu SR (uznesenie z 25. novembra 2013 sp. zn. 4 Tost 37/2013). Preto nie je potrebné znovu opakovať všetky tam uvedené zistenia a argumenty, ktoré sú však v neprospech obvineného J. H.

Pri skúmaní žiadosti obvineného sa sudca pre prípravné konanie zameral na zisťovanie, či od predchádzajúceho rozhodovania o väzbe obvineného nastala zásadná zmena v dôkaznej situácii v prospech obvineného, prípadne, či orgány činné v prípravnom konaní postupujú pri objasňovaní vyšetrovanej veci plynulo, bez prieťahov, ktoré by mohli znamenať prepustenie obvineného z väzby z dôvodu nečinnosti orgánov činných

v prípravnom konaní. V týchto smeroch vyšetrovací spis predložený sudcovi pre prípravné konanie nebol doplnený o žiadne nové dôkazy svedčiacie v prospech obvineného a neboli zistené prieťahy orgánov činných v prípravnom konaní pri vyšetrovaní trestnej veci obvineného J. H.

Z hľadiska rôznych námietok obvineného k dôkaznej situácii však treba pripomenúť aspoň jeden z podstatných dôkazov svedčiacich proti obvinenému. Za taký sudca pre prípravné konanie považuje výpoveď svedka J. B. zo 14. novembra 2013 (č. l. 1779, zväzok VI).

Svedok J. B. okrem iného v predmetnej výpovedi uviedol, že „J. H... čo sa týka našich vecí, L. ho používal na nejaké kamerovanie a občas sledovanie. Jeho nikto nepoznal, nikto myslím, že ľudia z našej skupiny, ani z iných skupín. Z našej skupiny sme ho poznali ja, F. a L. Kamerovanie spočívalo v tom, že H. nastavil kameru, pustil ju... jeden byt bol na D... toto viem od L., čakal som pod domom... Oproti tomu domu býval na druhej strane Rus, Ukrajinec alebo Dagestanec, K. A., ktorý mal byť zlikvidovaný mesiac pred D. vraždou... Keď som sledoval R. D., tak ma H. priviezol v Pick-upe na miesto, ktoré som mu povedal... po 4 hodinách prišiel po mňa a odviezol ma. Tak isto ma vozil aj F. H. sa ešte so mnou zúčastnil na sledovaní jedného právnika a ešte K... vozili sme sa celý deň za nimi... aj 2 týždne v kuse, to bolo na príkaz R. L.

Svedok vypovedal, že H. techniku, ktorú používal „kupoval z peňazí, ktoré mu dal na to R. L.“. Svedok nikdy nebol pri rozhovore J. H. s R. L. Ako svedok ďalej vypovedal „Ja som mu nosil odkazy od L., väčšinou aby si zapol telefón, ktorý mal na komunikáciu s L... Ešte som nosil H. výplatu, každý mesiac približne 1.000 eur, posledné dva roky, od r. 2009, do môjho zadržania. Predtým, či mal H. výplatu, neviem povedať. To vlastne nebola výplata, to boli peniaze, ktoré som mu mal odovzdať, dával mu ich L., nebolo to vždy rovnako.“.

Predmetnú výpoveď svedka možno považovať za úplne autentickú z hľadiska účasti obvineného J. H. na činnosti v prospech zločineckej skupiny a zvlášť preto, že časť osôb po sledovaní, na ktorom sa obvinený bezprostredne podieľal bola zavraždená. K tomu pristupuje skutočnosť, že sledovanie a kamerovanie vykonával obvinený na priamy príkaz R. L. a bol za to platený a dostával aj peniaze na kúpenie potrebnej techniky. Svedok

zároveň dáva odpoveď na argumentáciu obvineného, že ho z vypočutých svedkov vlastne nikto nepoznal, lebo ho ani poznať nemohol, lebo priamo podliehal R. L.

Obdobne ako svedok B. vypovedal aj svedok J. F. napríklad vo svojej výpovedi z 5. decembra 2013 (č. l. 1797, zväzok VI.). Možno doplniť aj to, že obvinený J. H. mal na pokyn R. L. kúpiť garáž na D. a záhradu v L., kde malo byť prechovávané bez povolenia väčšie množstvo hromadne účinných zbraní a výbušnín, aj keď v tomto prípade ide o inú vyšetrovanú trestnú vec (ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013).

Niet preto ani v tomto štádiu trestného stíhania najmenších pochybností o tom, že obvinený J. H. sa mal konkrétnou činnosťou podieľať na fungovaní zločineckej skupiny, riadil sa priamo pokynmi R. L., bol ním platený, teda sa mal obvinený dopúšťať trestnej činnosti nielen po dlhšiu dobu, ale aj zo zisťných dôvodov a tiež sa mal následne podieľať na ničení usvedčujúcich dôkazov. Preto je stále odôvodnená obava v prípade prepustenia obvineného na slobodu, že môže zlikvidovať dôkazy orgánom prípravného konania doposiaľ neznáme a rovnako je dôvodná obava zo zastrasovania či ovplyvňovania osôb, ktoré spolupracujú s políciou, pričom nie je vylúčená ani hrozba likvidácie niektorých osôb, čo bolo „bežnou náplňou činnosti“ predmetnej zločineckej skupiny.».

Z namietaného uznesenia o žiadosti o prepustenie z väzby vyplýva, že sťažovateľ v rámci svojho výsluchu uviedol, že „nebol v žiadnej zločineckej skupine a nebol jej členom ani napomáhateľom. Nevykonával žiadnu trestnú činnosť a takisto sa nikdy nepodieľal na ničení dôkazov o trestnej činnosti, ani nikomu pri takejto činnosti nepomáhal. Žil doteraz normálnym bežným životom a tak by chcel žiť aj naďalej. Nemá žiadne možnosti ovplyvňovať svedkov, ani utekať, skrývať sa a jediným jeho cieľom je byť pri rodine. Čo sa týka zanechanej stopy, tá mohla byť jedine omylom, náhodou zanechaná na nejakej veci a vznikla buď pri upratovaní alebo odkladaní vecí v nejakom byte. Vedome obvinený takúto stopu nikdy nikde nezanechal. Pokiaľ stopa bola nájdená v garáži, mohlo k jej zanechaniu dôjsť tak, ako o tom vypovedali niektorí obvinení vo svojich výpovediach, a to pri prenášaní vecí z bytu do garáže. Obvinený J. H. totiž nikdy neprišiel do kontaktu s uniformami a ani nikdy nikomu nekázal, aby uniformy spálil.“.

Proti namietanému uzneseniu špecializovaného trestného súdu o žiadosti o prepustenie z väzby podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Tost 15/2014 z 28. apríla 2014 zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Najvyšší súd v označenom uznesení predovšetkým uviedol:

«V otázke dôvodnosti trestného stíhania z doposiaľ zabezpečených a vykonaných dôkazov sa podozrenie zo spáchania závažnej organizovanej trestnej činnosti násilného charakteru len umocnilo výpoveďami svedkov J. F. a J. B., ktorí detailne popísali postavenie obvineného J. H. v zločineckej skupine..., ako aj mieru jeho účasti na skutkoch, pre ktoré sa teraz proti nemu vedie trestné stíhanie.

Keďže sudca pre prípravné konanie v odôvodnení napadnutého uznesenia v dostatočnom rozsahu rozviedol tieto dôkazy a z nich vyplývajúce doteraz zistené skutočnosti nasvedčujúce vyššie uvedenému záveru, Najvyšší súd Slovenskej republiky preto v podrobnostiach na túto argumentáciu len odkazuje, keďže ju považoval za správnu v súlade so zákonom.

Rovnako je tomu tak aj v prípade dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por., ktoré naďalej trvajú. Tomu záveru nasvedčuje aj tá skutočnosť, že prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Slovenskej republiky podal 17. apríla 2014 na Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica, návrh na predĺženie väzby u obvineného J. H. do 21. novembra 2014, o ktorom sa bude konať a rozhodovať po vypočutí obvineného 7. mája 2014.»

Následne špeciálna prokuratúra 17. apríla 2014 doručila špecializovanému trestnému súdu návrh na predĺženie lehoty trvania väzby sťažovateľa, o ktorom rozhodol špecializovaný trestný súd uznesením sp. zn. Tp 89/2013 zo 7. mája 2014 tak, že mu vyhovel a lehotu trvania väzby sťažovateľa predĺžil o šesť mesiacov, teda do 21. novembra 2014, a zároveň rozhodol o neuložení dohľadu probačného a mediačného úradníka nad sťažovateľom. V označenom uznesení o predĺžení lehoty trvania väzby sa okrem iného uvádza:

„Prokurátor v návrhu na predĺženie lehoty trvania väzby obvineného J. H. uviedol tiež to, že z hľadiska materiálnej stránky väzby nedošlo k zmene dôkaznej situácie

v prospech obvineného J. H. Ku skutku vraždy sú výpovede svedka J. F. v logickej zhode s výpoveďou obvineného R. R. a to v nadväznosti na listinné dôkazy a expertízne posudky.

Vo vzťahu k členstvu v zločineckej skupine je nutné poukázať na to, že ani pri tomto skutku nedošlo k zmene dôkaznej situácie v prospech obvineného. Práve naopak, svedecké výpovede J. F. a J. B. jednoznačne usvedčujú obvineného J. H. z členstva v zločineckej skupine, pričom vypovedajú o jeho jedinečnom postavení, v neposlednom rade o pravidelnom vyplácaní peňazí od najvyššie postaveného člena zločineckej skupiny R. L., ktoré odovzdával obvinenému svedok J. B. Rovnako používanie mobilného telefónu na spojenie s obvineným R. L. a spôsob používania uvedeného telefónu naznačujú, že spôsob ich komunikácie mal zabraňovať vypátranie miesta ich stretnutia, či monitorovaniu zo strany polície.

Navyše je nutné poukázať na to, že z výpovedí svedka J. B., ako aj svedka J. F. vyplýva, že obvinený R. L. mal takú dôveru v obvineného J. H., že ho poveroval zháňaním bytov, v ktorých sa ukrýval obvinený R. L., používal ho na zháňanie priestorov, v ktorých sa zhromažďovali zbrane zločineckej skupiny, poveroval ho zháňaním rôznej techniky a sledovaním osôb, ktoré boli neskôr zavraždené a mal takú dôveru, že na pokyn obvineného R. L. obvinený J. H. priamo ničil veci, ktoré mohli byť dôkazom o trestnej činnosti členov zločineckej skupiny a to v čase, kedy už obvinený R. L. mal byť na úteku, čo je nespochybniteľne jasným dôkazom o kolúznom konaní obvineného J. H. Súhrn týchto skutočností je preto vyhodnotený tak, že obvinený J. H. bol členom zločineckej skupiny, bol za svoju činnosť finančne odmeňovaný a navyše z výpovedí svedkov J. B. a J. F. vyplýva, že svoju činnosť pre skupinu vykonával dlhodobo minimálne od roku 1999 do novembra 2009, od kedy je obvinený R. L. na úteku.

Vo vzťahu k dôvodom väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku prokurátor poukázal jednak na ničenie dôkazov v čase, kedy bol obvinený R. L. na úteku, čo samo o sebe je už kolúznym konaním. Práve to, že obvinený R. L. je na úteku, vzhľadom na osobitné spôsoby komunikácie obvineného J. H. s ním, je tu dôvodná obava z možného kolúzneho pôsobenia v prípade pobytu obvineného J. H. na slobode a to vo forme zosúladenia činnosti, či možného vykonávania ničenia ďalších dôkazov. K možnosti ovplyvňovania svedkov či znalcov, v prípade podania obžaloby na súd bude nevyhnutné v zmysle Trestného poriadku znovu svedkov a prípadne znalcov vypočúvať na hlavnom

pojednávani, pričom vzhľadom na vyššie uvedené je tu dôvodná obava z kolúzneho konania.“

Vo vzťahu k väzobným dôvodom podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku argumentoval prokurátor predkladajúci návrh na predĺženie väzby sťažovateľa, že je (bol) dlhodobo členom zločineckej skupiny, ako aj tým, že je stíhaný aj v inom trestnom konaní pre druhovo rovnakú trestnú činnosť.

Špecializovaný trestný súd ďalej v namietanom uznesení o predĺžení lehoty trvania väzby uviedol, že v doterajšom priebehu trestného konania *„boli vypočutí v procesnom postavení svedka – poškodeného P. H., D. P., M. H. a M. H., v procesnom postavení obvinených boli vypočutí J. H. a M. K., v procesnom postavení svedka J. F., D. J., L. K., P. M., F. N., L. B., B. R., P. V., I. R., J. Z., M. J., M. S., H. K., K. Č., J. M. Na obvinených R. L. a M. B. boli vydané Medzinárodné a Európske príkazy na zatknutie. Ďalej boli zabezpečené výpisy z uskutočnenej telekomunikačnej prevádzky telefónnych čísel, ktoré používal R. R.“*

Prokurátor predkladajúci návrh na predĺženie väzby sťažovateľa v ňom poukázal aj na vznesenie obvinenia J. F. 10. apríla 2014, na vylúčenie veci obvineného R. R. uznesením z 11. apríla 2014 a vznesenie obvinenia M. K. uznesením z 20. marca 2014, pričom k rozsahu procesných úkonov, ktoré je ešte potrebné urobiť v tomto trestnom konaní, uviedol, že *„dokazovanie je potrebné doplniť výsluchmi svedkov aj vzhľadom na vznesenie obvinenia M. K., ktorému bolo vznesené obvinenie na základe výsledkov tohto prípravného konania. Takto bude potrebné vypočuť minimálne J. F., svedka – poškodeného P. H., ale aj obvineného J. H. Po vylúčení R. R. na samostatné konanie bude nevyhnutné vypočuť uvedenú osobu v procesnom postavení svedka.*

Bude vypočutý L. K., resp. budú následne vykonané aj iné výsluchy s prihliadnutím na prípadné návrhy obhajoby. Ďalej je potrebné dokončiť znalecké skúmanie v odbore Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia a traumatológia k zraneniam poškodeného P. H., analýzy telekomunikačnej prevádzky, zistiť majetkové pomery obvinených, ustáliť jednotlivé miesta činu, najmä garáž v S. a vykonať aj prípadné ďalšie procesné úkony,

ktorých potreba vyplynie z dokazovania. Vykonaný bude aj ďalší výsluch M. K., nakoľko pri prvom výsluchu M. K. uviedol, že využíva právo nevypovedať v deň výsluchu, z čoho vyplýva, že úplne nevytlúčil možnosť, že vypovedať bude.

Vo vzťahu k J. H. je potrebné pokračovať v dokazovaní, a to najmä vykonaním konfrontácie obvineného so svedkom J. F., ktorý uvádza, že vozidlo Škoda Pick – up, v ktorom bola inštalovaná kamera, bolo odstavené v P. a vykonávalo sa z neho monitorovanie ulice, po ktorej poškodený P. chodieval ráno z domu (ide o... ulici v P.) a že raz bral H. z tohto miesta, po tom, ako tam H. zaparkoval vozidlo Škoda Pick – up. K osobe obvineného J. H. by bola dôležitá aj prípadná výpoveď obvineného M. K., ktorý mal rovnako vykonávať sledovanie poškodeného P. a pohyboval sa pri obvinenom R. L.

Keďže v doterajšom priebehu prípravného konania sa potvrdila dôvodnosť stíhania všetkých obvinených bude nevyhnutné znalecké skúmanie psychológom k psychologickému profilu a posúdeniu resocializácie obvinených J. H. a M. K. (L. a B. sú na úteku, nie je možné znalecké skúmanie) z psychologického hľadiska, vzhľadom na hroziaci výnimočný trest v prípade uznania viny, pričom zároveň bude podaný aj návrh na skúmanie duševného stavu obvinených vzhľadom na povahu trestnej činnosti, ktorá sa im kladie za vinu.“.

Napokon prokurátor poukázal na potrebu umožniť obvineným a poškodeným preštudovať na záver vyšetrovania vyšetrovací spis.

V namietanom rozhodnutí o predĺžení trvania väzby sťažovateľa sa tiež uvádza, že obhajkyňa sťažovateľa v jeho prospech okrem iného uviedla, že výpovede svedkov nepreukazujú, že by sťažovateľ bol členom zločineckej skupiny, a vo vzťahu k plánovanému dokazovaniu „poukázala na to, že niektoré dôkazy sa netýkajú jej klienta a niektoré dôkazy, napr. znalecké dokazovanie nemá byť ako ovplyvnené obvineným J. H. Čo sa týka psychologického vyšetrenia a návrhu na preskúmanie duševného stavu obvineného J. H., tieto úkony možno vykonať aj keď bude obvinený na slobode. Rovnako tak môže byť vykonané aj preštudovanie vyšetrovacieho spisu obvineným.“.

Špecializovaný trestný súd svoje uznesenie o predĺžení lehoty trvania väzby vo vzťahu k existencii materiálnych dôvodov väzby odôvodnil najmä poukazom

na svedecké výpovede L. B., F. N., J. B., J. F. a R. R., «ktoré výpovede si v zásade neodporujú, dopĺňajú sa a v spojení s ďalšími viacerými dôkazmi (výpovede ďalších svedkov a výpisy telekomunikačnej prevádzky a ďalšie) sú veľmi dobrým podkladom pre záver o dôvodnosti trestného stíhania.

Zvlášť možno poukázať na obsah zápisnice o výsluchu svedka R. R. z 29. 04. 2014, ktorú zápisnicu predložil sudcovi pre prípravné konanie prokurátor v rámci vykonávaného výsluchu. Okrem iného svedok R. R. na otázku vyšetrovatelky, aby sa vyjadril k osobe J. H. odpovedal, že „poznám ho od P. Č., pri ktorom som ho dva až trikrát videl, to bolo asi v roku 1999. Od M. B. som sa dozvedel, že párkrát pre R. L. robil určité veci, konkrétne mi nepovedal. Viem, že R. L. ho pred druhými členmi tajil, aj pred mnou.“

Na tomto mieste považuje sudca pre prípravné konanie za potrebné dodať, že od predchádzajúceho rozhodovania o väzbe obvineného (uznesenie sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 23. apríla 2014 sp. zn. Tp 89/2013 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu SR z 28. apríla 2014 sp. zn. 5 Tost 15/2014) nedošlo k žiadnym podstatným zmenám, čo sa týka dôvodnosti podozrenia a dôvodnosti väzby, v prospech obvineného J. H. Práve naopak, možno konštatovať, že vykonávaním dôkazov časť z týchto dôkazov prehlbuje dôvodnosť podozrenia proti obvinenému J. H. zo spáchania trestnej činnosti tak, ako je to konkrétne uvedené už v spomenutých uzneseniach o vznesení obvinenia.

Čo sa týka dôvodnosti väzby u obvineného J. H., v tomto smere sudca pre prípravné konanie z obsahu vyšetrovacieho spisu nezistil žiadne nové konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu rozhodnutia o väzbe v tom smere, aby bol obvinený prepustený z väzby na slobodu, alebo aby došlo k zmene dôvodov väzby u obvineného.

Sudca pre prípravné konanie považuje argumentáciu prokurátora podrobne uvedenú v odôvodnení tohto uznesenia vyššie za obsahovo vyčerpávajúcu a najmä v plnom rozsahu dôvodnú aj vo vzťahu k predĺženiu lehoty trvania väzby obvineného. Preto na tomto mieste nie je potrebné už citovanú argumentáciu opätovne opakovať. Všetky dôkazy, ktoré prokuratúra považuje za potrebné vykonať, možno považovať v rovine rozumnej istoty za potrebné, dôležité na to, aby bol riadne zistený skutkový stav veci, čo je v prvom rade významné pre obvineného. Bude potrebné doplniť dokazovanie o výsluch svedkov J. F., L. K., M. B., bude potrebné dopočuť J. H. a M. K., bude potrebné dokončiť znalecké

skúmanie v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia a traumatológia so zameraním na zranenia P. H., bude potrebné dokončiť analýzy odpočutej telekomunikačnej prevádzky. Možno potom súhlasiť s požiadavkou prokurátora, že čas potrebný na vykonanie dôkazov je primeraný do 21. 11. 2014, čo znamená predĺženie lehoty trvania väzby u obvineného J. H. o šesť mesiacov. Táto doba sa javí ako úplne dostatočná a aj primeraná na riadne objasnenie veci.»

Proti uzneseniu špecializovaného trestného súdu o predĺžení lehoty trvania väzby podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Tost 18/2014 z 15. mája 2014 tak, že ju zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Najvyšší súd v namietanom druhostupňovom uznesení o predĺžení lehoty trvania väzby najmä uviedol:

«V rámci doposiaľ vykonaných dôkazov, hlavne z výpovede svedkov J. F. a J. B., ktorí detailne popísali postavenie obvineného J. H. v zločineckej skupine... ako aj mieru jeho účasti na skutkoch, pre ktoré sa teraz proti nemu vedie trestné stíhanie, vyplývajú skutočnosti, že vyššie uvedené osoby, vrátane obvineného J. H., mali teda páchať trestnú činnosť takpovediac na remeselnom základe ako zdroj svojej obživy, vzhľadom k čomu im v prípade uznania viny hrozia vysoké tresty. Nezodpovedá skutočnosti, že ide o jediný dôkaz tzv. kajúcnych vinníkov, keďže na výpovede týchto svedkov nadväzujú ďalšie dôkazy podporujúce ich tvrdenia (napr. výpovede svedkov L. B. a F. N. a v neposlednom rade hlavne aj výpoveď svedka R. R. z 29. apríla 2014 ako bezprostredného vykonávateľa fyzickej likvidácie poškodeného R. P. atď.)

Trestné stíhanie obvineného J. H. a spol. je stále v štádiu, v ktorom sa postupne jednak verifikujú tvrdenia vyplývajúce z usvedčujúcich výpovedí svedkov J. F. a J. B., na ktoré bezprostredne nadväzujú tvrdenia vyplývajúce napr. z výpovede svedka R. R., ktorý už priamo participoval na fyzickej likvidácii člena konkurenčného gangu poškodeného R. P. Skutočnosť, že tvrdenia vyššie uvedených svedkov sa zakladajú na pravde a z hľadiska hodnotenia ich možno považovať za vierohodné, vyplýva aj z ďalších vykonaných dôkazov, ktoré vzájomne korešpondujú s faktami nimi uvádzanými, ako napr. existencia Škody Pickup, v ktorej bola nainštalovaná kamera za účelom sledovania subjektu určeného na likvidáciu, atď.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa potom v otázke existencie dôvodov väzby u obvineného J. H. v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého uznesenia, v ktorom sudca pre prípravné konanie opätovne takpovediac inštruktážnym spôsobom precizoval konkrétne skutočnosti, na podklade ktorých existuje reálna obava z konania predpokladaného v ustanovení § 71 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. a vzhľadom k tomu nadriadený súd na tieto dôvody len odkazuje, keďže by ich musel len opakovať.

K možným výhradám, že sudca pre prípravné konanie doposiaľ neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali väzbu obvineného J. H., považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky za potrebné pripomenúť, že Trestný poriadok nikde nedefinuje pojem „konkrétne skutočnosti“.

Pre obsah tohto pojmu nemôžu byť stanovené ani žiadne nemenné kritériá. Vždy je potrebné vychádzať z konkrétnej veci, osoby obvineného a jeho osobných pomerov. V posudzovanej veci tieto konkrétne skutočnosti vyplývajú práve z povahy, charakteru a závažnosti trestnej činnosti, ktorá mala byť páchaná plánovite a organizovane takpovediac na remeselnom základe za finančnú odmenu, vzhľadom k čomu obvinenému v prípade uznania viny hrozí vysoký trest, pričom k tomuto všeobecnému dôvodu pristupujú potom ešte špecifické dôvody, ktoré sú dané len vo vzťahu k tomuto obvinenému a ktoré v napadnutom uznesení boli detailne rozvedené.

... Najvyšší súd Slovenskej republiky sa rovnako stotožnil s názorom sudcu pre prípravné konanie, pokiaľ tento predĺžil lehotu trvania väzby u obvineného J. H. do 21. novembra 2014, ktorú vzhľadom na charakter trestnej činnosti, ktorú je potrebné objasniť a množstvo procesných úkonov presne špecifikovaných v návrhu prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby, ktoré je potrebné ešte vykonať, považoval za dostatočnú, a to aj z pohľadu lehôt, ktoré bude potrebné zachovať pri prípadnom podaní opätovného návrhu na predĺženie lehoty trvania väzby.

Vzhľadom k tomu námietky obvineného J. H. týkajúce sa rozsahu dokazovania, ktoré bude potrebné vo veci ešte vykonať a dĺžky predĺženej väzby, považoval nadriadený súd za právne irelevantné. Rovnako tak výhradu, že od svojho zadržania nebol doposiaľ vypočutý, keďže otázka vykonávania jednotlivých dôkazov v prípravnom konaní je vo výhradnej kompetencii vyšetrovateľa a prokurátora a v neposlednom rade aj otázkou

taktiky vyšetrovania, zvlášť keď v posudzovanom prípade by malo ísť o dokumentovanie násilnej trestnej činnosti členov zločineckej skupiny.»

Uznesením vyšetrovateľa ČVS: PPZ-432/NKA-PZ-BA-2013 z 26. mája 2014 bola vylúčená trestná vec sťažovateľa zo spoločného konania s trestnou vecou ďalších obvinených, pričom z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že vyšetrovateľ mieni trestnú vec sťažovateľa spojiť s trestnou vecou vedenou pod ČVS: PPZ-873/NKA-PZ-BA-2013. Práve v označenej trestnej veci bolo vznesené obvinenie pre trestný čin vraždy sčasti dokonanej, sčasti v štádiu pokusu M. K., pričom v zmysle uznesenia *„práve obvinený M. K. mal byť osobou, ktorá sledovala poškodeného zavraždeného a ktoré sledovanie bolo prikladané v obvinení zo dňa 21. 10. 2013 v skutku 2. sťažovateľovi“*.

Sťažovateľ zastáva názor, že postupom všeobecných súdov pri rozhodovaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, ako aj pri ich rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby došlo k neprípustnému zásahu do jeho základných práv a slobôd.

Námietky sťažovateľa voči postupu a rozhodnutiam všeobecných súdov v konaniach o prepustenie z väzby na slobodu a o predĺžení lehoty trvania väzby sú v zásade identické (*„Pokiaľ obvinený – sťažovateľ napáda aj rozhodovanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica o predĺžení väzby dňa 07. 05. 2014 a následne rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 15. 05. 2014 dôvody sťažnosti sú v zásade totožné.“*).

Sťažovateľ tvrdí, že namietané uznesenie o žiadosti o prepustenie z väzby bolo jeho obhajkyňi doručené 28. apríla 2014, ktorá odôvodnila sťažnosť sťažovateľa v podaní zo 7. mája 2014, avšak najvyšší súd o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu o žiadosti o prepustenie z väzby rozhodol už 28. apríla 2014, teda v deň, kedy bolo obhajkyňi sťažovateľa doručené uznesenie súdu prvého stupňa. Zároveň špeciálnej prokuratúre bolo podľa jeho tvrdenia namietané uznesenie o žiadosti o prepustenie z väzby doručené 24. apríla 2014 a rovnako najvyššiemu súdu bolo namietané uznesenie o žiadosti

o prepustenie z väzby predložené na rozhodnutie o sťažnosti sťažovateľa 24. apríla 2014. Podľa názoru sťažovateľa došlo takýmto postupom špecializovaného súdu a najvyššieho súdu k porušeniu princípu rovnosti strán trestného konania. Sťažovateľ v tejto súvislosti v sťažnosti uvádza:

„Podľa názoru sťažovateľa v prípade, že nebola dodržaná rovnaká lehota na podanie písomného vyjadrenia k rozhodnutiu o prepustení z väzby, kedy Špecializovaný trestný súd Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, doručoval svoje uznesenie o neprepustení z väzby, na žiadosť obvineného iným spôsobom prokurátorovi a iným spôsobom obvinenému a obhajoby, s časovým rozdielom štyroch dní v neprospech obvineného, kedy v deň doručenia uznesenia o neprepustení z väzby sudcom pre prípravné konanie, t. j. dňa 28. 04. 2014, už rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky, o potvrdení tohto uznesenia, obhajoba v takomto konaní súdu pre prípravné konanie vidí diskrimináciu a porušenie práv obvineného“ (táto námietka sa netýka postupu všeobecných súdov pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby, pozn.).

Sťažovateľ ďalej namieta, že špecializovaný súd tak pri jeho výsluchu uskutočnenom v súvislosti s rozhodovaním o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, ako aj pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby vykonal jeho výsluch len formálne, bez toho, aby ho zameral na zisťovanie *„materiálnych podmienok väzby, teda k zisťovaniu dôvodnosti trestného stíhania obvineného ako takej... aby si vytvoril obraz o materiálnych podmienkach väzby...“*.

Sťažovateľ zdôrazňuje, že počas celého prípravného konania bol v postavení obvineného vypočutý len jedenkrát, a preto nemožno podľa jeho názoru hovoriť o osobitnej starostlivosti vo veci konajúcich orgánov prípravného konania.

Sťažovateľ namieta tiež hodnotenie výpovede svedka (bez označenia mena, pozn.), *„že obvineného sťažovateľa nepozná tak, že by mal mať obvinený výnimočné postavenie, je absolútne nelogickým, preto bolo úlohou súdu pre prípravné konanie oboznámiť sa aspoň s tou časťou vykonaných svedeckých výsluchov a so stanoviskom samotného obvineného –*

sťažovateľa, aby si súd pre prípravné konanie získal, keď nie pravdivý, aspoň reálny obraz o materiálnej podmienke trvania väzby.“.

Sťažovateľ zastáva názor, že jeho väzba trvá neprimerane dlho, a poukazuje aj na fakt, že skutky, pre ktoré je stíhaný, sa mali stať v rokoch 1999 až 2003, pričom obvinenie mu bolo vznesené až v roku 2013. *„Z tohto pohľadu je potrebné dôsledne zvažovať dôvodnosť väzby aj vzhľadom na predchádzajúci život obvineného, kedy súd pri hodnotení dôvodnosti väzby z materiálnej aj procesnej stránky, musí zobrať do úvahy nielen predchádzajúci život obvineného, ale aj následné naplnenie konkrétnych ustanovení § 71 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por., teda či konanie obvineného bolo spôsobilé vo všeobecnosti alebo v konkrétnych prípadoch naplniť kolúziu, resp. preventívnu väzbu.“*

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„I. Špecializovaný trestný súd Pezinok, pracovisko Banská Bystrica v konaní pod spisovou značkou Tp/89/2013 zo dňa 10. 04. 2014 a Tp/89/2013 zo dňa 07. 05. 2014 ako aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní 5 Tost 15/2014 zo dňa 28. 04. 2014 a v konaní 5 Tost/18/2014 zo dňa 15. 05. 2014 porušili základné práva J. H., zaručené v článku 17 ods. 2 a ods. 5 a článku 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj článok 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

II. Uznesenia Špecializovaného trestného súd Pezinok, pracovisko Banská Bystrica v konaní pod spisovou značkou Tp/89/2013 zo dňa 10. 04. 2014 a Tp/89/2013 zo dňa 07. 05. 2014 ako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní 5 Tost 15/2014 zo dňa 28. 04. 2014 a v konaní 5 Tost/18/2014 zo dňa 15. 05. 2014 sa zrušujú a prikazuje sa prepustiť J. H. neodkladne z väzby na slobodu.

III. J. H. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 2.000,- €, ktoré je Špecializovaný trestný súd povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

IV. Špecializovaný trestný súd Pezinok, pracovisko Banská Bystrica je povinný zaplatiť náhradu trov konania J. H. v sume 340,89 € (vyčíslené podľa § 11 ods. 3, § 16

ods. 3, § 18 ods. 3 Vyhlášky č. 655/2004 Z. z.) na účet právnej zástupkyne JUDr. Ivy Pavlíkovej, do 15 dní od právoplatnosti nálezu.“

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

1. K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutými uzneseniami špecializovaného trestného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných

súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Špecializovaný trestný súd namietanými uzneseniami rozhodoval jednak o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu (uznesenie z 10. apríla 2014), ako aj o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby (uznesenie zo 7. mája 2014).

Proti postupu a rozhodnutiam špecializovaného trestného súdu mohol sťažovateľ podať sťažnosti (čo aj využil), o ktorých bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd. Právomoc najvyššieho súdu v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutými uzneseniami najvyššieho súdu

Namietanými uzneseniami najvyšší súd rozhodoval o sťažnostiach sťažovateľa proti rozhodnutiam špecializovaného trestného súdu o zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu (uznesenie z 28. apríla 2014) a o predĺžení lehoty trvania väzby (uznesenie z 15. mája 2014).

V prvom rade sa ústavný súd zameril na posúdenie námietky sťažovateľa týkajúcej sa porušenia princípu „rovnosti zbraní“, ktorá smeruje len proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tost 15/2014 z 28. apríla 2014, teda proti uzneseniu týkajúcemu sa rozhodovania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu. Sťažovateľ namieta, že kým jeho obhajkyňi bolo uznesenie špecializovaného trestného súdu o zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu doručené 28. apríla 2014 (keď najvyšší súd už o jeho sťažnosti aj rozhodol), špeciálnej prokuratúre bolo predmetné uznesenie špecializovaného trestného súdu doručené 24. apríla 2014, a teda „*nebola dodržaná rovnaká lehota na podanie písomného vyjadrenia k rozhodnutiu o prepustenie z väzby*“. Navyše najvyšší súd už v deň, keď mu bolo doručené sťažnosťou napadnuté uznesenie špecializovaného trestného súdu, rozhodoval o sťažovateľom „zhlásenej“ sťažnosti.

Ústavný súd zastáva názor, že v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci argument sťažovateľa o tom, že nebola „*dodržaná rovnaká lehota na podanie písomného vyjadrenia k rozhodnutiu o prepustenie z väzby*“, nemá ústavnoprávnu relevanciu, keďže prokurátor nemal nijaký dôvod podávať vyjadrenie k rozhodnutiu špecializovaného trestného súdu o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu (a ani ho nepodal), keďže táto bola zamietnutá, prokurátor proti tomuto uzneseniu sťažnosť nepodal. Sťažnosť proti namietanému uzneseniu špecializovaného trestného súdu o žiadosti o prepustenie z väzby podal len sťažovateľ, a preto k porušeniu princípu „rovnosti zbraní“ podľa názoru ústavného súdu nemohlo dôjsť.

Ostatné námietky sťažovateľa sa týkajú oboch namietaných uznesení najvyššieho súdu.

Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, podľa ktorej neboli dostatočne zistené (preukázané) materiálne podmienky väzby, ústavný súd (poukazujúc aj na v časti I tohto uznesenia citované časti namietaných uznesení najvyššieho súdu v spojení s namietanými uzneseniami špecializovaného trestného súdu) zastáva názor, že tak špecializovaný trestný súd, ako aj najvyšší súd sa podrobne zaoberali otázkou naplnenia materiálnych

predpokladov väzobného stíhania sťažovateľa, keď podrobne rozviedli, z akých dôkazov vychádzali pri akceptovaní záveru o dôvodnosti trestného stíhania sťažovateľa (najmä výpovede svedkov, poškodených, obvinených). Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd (v spojení s argumentáciou špecializovaného trestného súdu) jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo je trestné stíhanie sťažovateľa dôvodné, a taktiež v rámci svojej argumentácie presvedčivo zdôvodnil ústavne akceptovateľným spôsobom existenciu väzobných dôvodov, pričom zároveň ústavne konformným spôsobom interpretoval príslušné ustanovenia Trestného poriadku, ktoré upravujú rozhodovanie o väzbe.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd poukazuje aj na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej, vychádzajúc zo svojho ústavného postavenia, opakovane zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

V súlade s citovanou judikatúrou dôsledne rešpektujúcou ústavné postavenie ústavného súdu by ústavný súd teda mohol opodstatnene ingerovať do výkonu právomoci najvyššieho súdu len v prípade, ak by bol nezlučiteľný s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny záver najvyššieho súdu iba v prípade, ak by bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, a teda ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným

súdom možno uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03). Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd v posudzovanej trestnej veci sťažovateľa uplatnil ústavne konformný výklad a aplikáciu príslušných ustanovení Trestného poriadku.

K námietke sťažovateľa, že počas celého prípravného konania bol v postavení obvineného vypočutý len jedenkrát a že aj preto príslušné orgány prípravného konania nekonali v jeho trestnej veci s osobitnou starostlivosťou, ústavný súd zdôrazňuje, že výsluch obvineného nie je zďaleka jediným dôkazom, ktoré orgány činné v trestnom konaní musia v predmetnej trestnej veci vykonať. Z namietaných uznesení je zrejmé, že v rámci prípravného konania bolo vykonaných množstvo dôkazov (výsluchy svedkov, obvinených, znalecké dokazovanie atď.), čo napokon nespochybňuje ani samotný sťažovateľ. Pokiaľ ide o výpovede svedkov a obvinených, tak špecializovaný trestný súd a tiež najvyšší súd jasne a zrozumiteľne uviedli, ktoré z nich považujú za podstatné z pohľadu dôvodnosti väzby (B., F.). Ústavný súd preto predmetnú argumentáciu všeobecných súdov nepovažuje za arbitrárnu a hodnotí ju v konkrétnych okolnostiach posudzovanej trestnej veci za primeranú a z ústavného hľadiska za akceptovateľnú.

Sťažovateľ sa v navrhovanom petite domáha aj vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 50 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru, teda práva na rešpektovanie prezumpcie nevinoty. Ústavný súd po preskúmaní argumentácie uplatnenej v namietaných uzneseniach najvyššieho súdu zastáva názor, že neprekračuje rámec dôvodného podozrenia a je z pohľadu zachovania princípu prezumpcie nevinoty z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná.

Na základe dosiaľ uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi napadnutými uzneseniami najvyššieho súdu a obsahom sťažovateľom označených práv podľa ústavy a dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. septembra 2014